

Recenzný posudok

**na dielo Pathophysiology for surgery autorov prof. MUDr. M. Tatár, PhD.,
a doc. MUDr. M. Kollárik, PhD.**

Akreditované medicínske študijné odbory pre štúdium v anglickom jazyku sú nielen mimoriadnym záväzkom pre akreditované lekárske fakulty, ale aj medzinárodným uznaním ich pedagogickej a vedecko-výskumnej práce a potvrdením medzinárodného kreditu učiteľov a školy v zahraničí. Integrálnou súčasťou komplexnej pedagogickej a vedeckej práce sú aj v tomto prípade učebné texty (v anglickom jazyku), ktoré musia v rozsahu akreditácie pokrývať syllabus pregraduálneho štúdia.

Dielo Pathophysiology for surgery renomovaných autorov prof. MUDr. M. Tatára, PhD., a doc. MUDr. M. Kollárika, PhD., je významným krokom k naplneniu tohto cieľa pre predmet patologická fyziológia a tiež dôležitej časti predmetu chirurgia.

Po prečítaní rukopisu učebných textov môžem povedať, že spracovanie tematiky z hľadiska etiopatogenézy chirurgických ochorení a stavov je v súčasnej dobe vysoko aktuálne. Chirurgia (spolu s internou medicínou) tvorí základ pregraduálneho vzdelávania medikov. Patofyziologické mechanizmy vzniku, vývoja chorobných stavov, ale tiež odozvy organizmu na chirurgické ošetrenie, sa významne menia s ohľadom na pokroky nielen v imunológii, genetike, klinickej biochémií, ale aj v nových náhľadoch samotnej patologickej fyziológie. Autori dokázali do pomerne malého textového priestoru včleniť základné patofyziologické poznatky o etiopatogenéze hlavných ochorení a syndrómov chirurgického pacienta a pripraviť text, ktorý je pre študenta mimoriadne prítiažlivý a edukatívny s vysokou retenciou nových poznatkov pre prax.

Text je didakticky rozdelený do kapitol zaoberajúcich sa jednotlivými ochoreniami a patologickými stavmi podľa hlavných systémov. V texte sa dá výborne orientovať, text je vnútorne prepojený, má dynamiku, dopĺňa sa, prináša mnohé nové pohľady, ktoré sú klinickou aplikáciou poznatkov z teoretických disciplín, osobitne klinickej fyziológie a patologickej fyziológie.

Učebné texty majú vysokú odbornú úroveň. Odporúčam definitívnu verziu obohatiť o obrázky a schémy, ktoré by mohli posilniť didaktické a edukačné určenie práce. Text vo všetkých kapitolách je po obsahovej aj formálnej stránke upravený tak, že študent sa dobre orientuje, obsah kapitol proporcionálne vyvážený, výstižný. Vyzdvihol by som zámer, ktorý je novým prvkom v našej učebnicovej medicínskej a literatúre, a to prepojenie teoretickej a klinickej disciplíny, čím sa dosiahne nielen vynikajúce repetitívna funkcia, ale aj posilní pre študenta často skryté prepojenie teórie a kliniky. Po tomto príklade budem očakávať ďalšie podobné projekty, ktoré sa budú viazať napr. na internú medicínu, či iné klinické disciplíny.

Publikácia plne zodpovedá zámerom autorov, aký interval poznatkov chceli širokému publiku medikov, ale aj lekárom a multidisciplinárnym špecialistom odovzdať. Odborne ju vysoko hodnotím a plne odporúčam. Som presvedčený, že táto publikácia vzbudí mimoriadny záujem a stane sa štartovacou učebnicou pre štúdium celého radu medicínskych vedných odborov. Odporúčam prezentovanú publikáciu ako základný učebný text pre študentov medicíny, ale aj ďalších biomedicínskych študijných programov vyučovaných v anglickom

jazyku. Som presvedčený, že po učebných textoch siahnu radi aj vysokoškolskí učitelia iných medicínskych odborov, ktorí najnovšie poznatky z nej zapracujú do svojich prednášok a seminárov na osoh svojich študentov.

V Bratislave 17.12.2012

Doc. MUDr. M. Bernadič, CSc., mim. prof.
Prednosta Ústavu patologickej fyziológie LF UK v Bratislave